

VISIONEN OM VIDENSAMFUNDET ER I FORANDRING

Af HANNE LØNGREEN, INSTITUTLEDER FOR
INSTITUT FOR UDDANNELSE OG PÆDAGOGIK (DPU),
AARHUS UNIVERSITET

I det nye årtusinde har diskussionen om det globale arbejdsmarked kørt på høje nagler. Hvem skal have hvilke job? Skal Danmark leve af idéer og outsource materielle opgaver til den anden side af kloden? Overtager polakkerne håndværket? Fremtiden har i den grad handlet om den globale arbejdsdeling.

Forventningen har været, at Danmark skal placere sig øverst i videnspyramiden og sammen med især andre vestlige lande dominere videnskab og vidensproduktion. Her var det 'kloge' arbejde. Universiteter i verdensklasse blev for eksempel en vigtig krumtrap i denne vision.

Devisen har længe lydt, at hvis man vil sine børn det bedste, så skal de vælge uddannelser inden for vidensamfundet. Her vil de fremtidige spændende job være. I visionen om vidensamfundet glemte vi imidlertid, at for lidt og for meget fordærver alt. Vi glemte, at ikke alle unge vil opleve sig på rette hylde på de gymnasiale uddannelser. Vi glemte, at måske var netop en elektrikeruddannelse og ikke en ingeniøruddannelse bedst for den unge.

Overfokusering på uddannelse til vidensamfundet har bragt os i den situation, at erhvervsskolerne i dag befinder sig i krise. For få unge vælger en erhvervsuddannelse

»Overfokusering på uddannelse til videnssamfundet har bragt os i den situation, at erhvervsskolerne i dag befinder sig i krise. **For få unge vælger en erhvervsuddannelse – og for mange af de få springer fra.**«

– og for mange af de få springer fra. Og endnu færre forældre ønsker, at deres børn får en erhvervsuddannelse. Featureartiklen i dette nummer af Asterisk fortæller historien om, hvordan vidensamfundets vision har givet erhvervsuddannelserne et knæk, men artiklen peger samtidig på, at vi muligvis står ved et vendepunkt. Måske får håndværket et comeback, som kan give erhvervsuddannelserne prestige.

Vendepunktet handler ikke kun om, at erhvervsuddannelserne er blevet et centralt uddannelsespolitisk tema, blandt andet med regeringens udspil til en reform af erhvervs-

uddannelserne. Det handler også om, at den store vision om vidensamfundet nu er i forandring. Politikerne taler om, at Danmark både skal være et videnssamfund og et produktionssamfund.

Spørgsmålet er, hvad det nye produktionssamfund betyder for erhvervsuddannelserne her og nu. Kan den holdningsændring, som politikerne nu arbejder på at etablere, skabe balance mellem de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne? Uanset hvad er det på høje tid, at vi tager erhvervsskolernes problemer alvorligt. Det er også på høje tid, at vi ser 'hånd og ånd' i et samspil og ikke som to separate størrelser, sådan som sociolog Richard Sennett fortæller i et interview med Asterisk. Eller som forfatteren Johannes V. Jensen skrev i 1920'erne: "Hvad hånden former, er åndens spor.« ■

